

Introit: *Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážný. Nadarmo časně vstáváte, dlouho vysedáváte a jíte chléb trápení, zatímco Bůh dopřává svému milému spánek. (Žalm 127, 1-2)*

Píseň 291

Modlitba

Čtení: Daniel 2,16-36

Píseň 158

Text kázání: Daniel 2, 37-49

Milí přátelé, bratři a sestry,

když se ještě vrátím k táboru, tak děti měly jeden den za úkol rozluštit útržek z knihy Daniel. Tím textem k rozluštění byl **sen krále Nebukadnesara o veliké soše**. Ten sen, co v nočním vidění král Nebukadnesar viděl, se měly děti pokusit nakreslit. Jejich výtvary pak můžete také vidět zde v kostele. Co v tom útržku ale děti neměly napsáno, byl Danielův výklad toho snu. A právě dalším jejich úkolem bylo se pokusit ten sen vyložit. K tomuto výkladu už nedošlo, neboť poslední den na táboře na to už nezbyl čas. Nicméně jeden tým to vyřešil po svém. Hledaly v Bibli tak dlouho, až ten výklad našly, aniž by věděly, odkud ten text pochází. Tím bych chtěl pochválit učitele nedělní školy. Myslím, že se zde jejich práce zúročila.

Nicméně pojďme se nyní nad tímto snem zamyslet my, dospělí. Může tento starozákonní text mluvit i k nám? A je vůbec ještě aktuální pro dnešní dobu? Jsem přesvědčen o tom, že čím více přibývá **znamení doby konce**, živelné katastrofy, války, světová nestabilita, hrozící mocnosti, tím více bychom se měli o takovéto prorocké texty zajímat. Proč? Proto, abychom nebyli jednak překvapeni a zmateni z toho, co všechno zlého na svět přichází. Ale taky abychom naopak měli nad tím vším přeci jen trochu nadhled a ujištění našeho Boha, že z jeho ruky nás nic nevytrhne, i kdyby s námi bylo všelijak zle.

Tak tedy, Daniel před králem začíná svou řeč slovy: **Tobě, králi, vyvstaly na lůžku starosti o to, co se v budoucnu stane, a ten, který odhaluje tajemství, ti oznámil, co se stane**. Král má starost, co se stane v budoucnu s jeho říší. A stejně jako on nezná budoucnost světa, tak ani my dnes nevíme, co se přesně stane v naší budoucnosti. Můžeme si přát, nebo pouze odhadovat, jak se povede v budoucnu našim potomkům, jak dlouho zde bude Evropa, tak jak ji známe. Jestli my sami ještě zakusíme nějaký zásadní otřes. Napříč dějinami už zde bylo mnoho zřízení, proč bychom si měli myslet, že to dnešní už tak zůstane navždy? Můžeme se ptát, jak dlouho tu bude např. Evropská unie, nebo náš stát? Nebo jak dlouho bude stát Evropa na křesťanských základech? Anebo zde povstane jiná říše? Bude zde vládnout ruský medvěd, anebo právo šaría? Anebo to naopak bude stále skvělejší? Pokud bychom to měli posuzovat podle dějin a podle toho, že i dnes „v moderní době“ se válčí, pak ty vyhlídky pro Evropu se mohou jevit jako velmi nejisté. Ovšem pokud máme obavu ze zmítajícího se světa, pokud máme strach z budoucnosti, pak jsme na tom podobně jako král Nebukadnesar. A když on měl starost o budoucnost své říše, která byla velká a mocná, tak mu na klidu nepřidal ani ten sen, co se mu zdál. Dokonce **byl tak rozrušen, že ten sen i zapomněl**. Ovšem jeho neklid byl pak o to větší.

Nicméně Všemohoucí a Vševědoucí Bůh ví, co všechno se stane. On je nad tím vším. Jemu se nic z ruky nevymklo. Ovšem není to tak, že by Bůh určil nějaký osud, podle kterého se všechno bude odvíjet. Bůh poskytuje člověku prostor a svobodu. Avšak také ukazuje, že když **člověk staví ve svém životě bez Boha, pak se nadarmo namáhá**. Bůh zjevuje všelijaké lidské pokoušení mít moc. Všelijaké lidské pokusy vládnout pevně a navždy. Bůh ukazuje, že všelijaké lidské pokusy bez Boha jsou nakonec marné. A že bez Boha to nakonec vždycky jde od desíti k pěti. A také ukazuje, že i říše, nebo jakékoliv státní zřízení, které se zdá nepřekonatelné a nejmocnější, se nakonec rozpadne. Neboť ten, který všemu učiní přítrž a který nad tím zvítězil, je Ten, který je nadčasový. Jediný, který je od počátku a jehož království nikdy nekončí. Náš Bůh zjevený v Ježíši Kristu, našem Pánu.

A právě o tom vlastně mluví Danielův výklad, který vlastně není jeho, ale zjevil mu ho Hospodin. Králi Nebukadnesarovi do jeho neklidu Daniel řekne: **„Ty jsi králi ta zlatá hlava na té hrozně vypadající soše**. Ta **zlatá hlava** představuje nejmocnější a nepřekonatelnou říši tehdejší doby. Zdála se tak pevná, velká sláva, zlatá éra. Proto zlatá hlava. A přesto, když se to takto jeví, třeba i stovky let se zdá, že to nikdy nebude jinak, Bůh skrze Daniela oznamuje brzký konec babylonské říše. A co dnes zbylo z Babylonu? Kde je jeho sláva?

Hrud' a paže té sochy byly ze stříbra. K tomu Daniel řekne: **Po tobě povstane další království, nižší než tvé...** S odstupem času a s výklady biblistů a dějepisců dnes víme, že tímto královstvím je míněna Médsko-Perská říše. Král Kýros dobyl Babylon bez boje. Takto silná říše a nedobytný Babylon nakonec králi Kýrovi otevře své brány, neboť Bůh si Kýra použil. On sám o sobě řekl: **„Toto praví Kýros, král perský: Hospodin, Bůh nebes, mi dal všechna království země. Pověřil mě, abych mu vybudoval dům v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdokoli z vás, ze všeho jeho lidu – Hospodin, jeho Bůh, buď s ním – se může vydat na cestu.“** Tento král byl velmi tolerantní vůči národům a jejich zbožnosti a zvykům. On nejen dovolil, ale podporoval, aby Židé obnovili jeruzalémský chrám a konali v něm bohoslužbu. Bůh znal Kýrovo

srdce, a proto si ho použil ke svým záměrům, aby se lid Boží vrátil do Jeruzaléma. To co se zdálo Židům nemožné, u Boha možné jest vše. Bůh je ten, kdo má poslední slovo.

Ovšem tak jak je všeho do času, tak to bylo i s Perskou říší. **Bronzové břicho a boky** znázorňují **Řeckou říši a především Alexandra Velikého** a jeho rychle rozšířené království. Avšak co je rychle ušité, rychle většinou skončí. Rychle se rozpínala jeho říše. Ovšem díky vysílení z bojů ve vzdálených zemích a následnému nakazení neznámou cizí nemocí Alexandr umírá ještě mladý. A tak vše skončilo velmi rychle. A po nich následují na té hrozně soše **železné nohy**. Tím je míněna Římská říše. Organizovaný stát, brutální a silný. Stát, který se rovněž zdál silný, nepřekonatelný, rozpínavý. A přece se nakonec rozpadl. Celá ta socha totiž nakonec **stojí na chodidlech zčásti z železa a zčásti z hlíny**. Ze dvou hmot, které k sobě prostě nemohou přilnout. Síla a křehkost. Železo smíšené s hlínou. To nedává moc smysl. A přece. Znázorňuje to nestabilní spojení. Říše či koalice slabých a silných, které k sobě ale nepřilnou. Zde můžeme vnímat narážku i na dnešní a budoucí mocnosti, např. právě na EU. Jakoby celým tím dějinným obrazem bylo jasně ze strany Boží ukázáno, na jakém chatrném základu to všechno stojí, když je to postaveno bez Boha a bez jeho vlády.

Prsty nohou dílem ze železa a dílem z hlíny znamenají, že království bude zčásti tvrdé a dílem křehké. A samozřejmě. To se netýká pouze států, republik a říší, a všeho toho zmatku, který dnes ve světě je. Týká se vlastně také každého z nás. Našich osobních životů. Na čem je stavíme? Podle sebe? Podle těla? Podle člověka? Anebo na základu Božím? Stojíme také na nejistých hliněných nohách, anebo na pevné skále jménem Kristus? To si zodpovězme každý sám, kam náš život vlastně směřuje. Hrouíme se a bortíme jako hlína se železem? Navenek ukazujeme, jak jsme silní, a přitom jsme velmi křehcí? Jsme neklidní, bojíme se, protože nemáme žádné jistoty? Pokud o takové jistoty usilujeme z vlastních sil, pokud to chceme zvládnout sami, pak je to jako bychom se pokoušeli lepit železo s hlínou. Moc to nejde, takový život se drolí a rozpadá. Ta socha vlastně může být podobna životu každého člověka, který odmítá Ježíše Krista za svého Pána a Spasitele. Zlatá hlava, to je ta krása, kdy člověk hledá svou slávu místo Boží. Tvrdé lokty, železné nohy, avšak podlamující se, neboť ten měkký hliněný základ náš život prostě neudrží.

A tak stojí tvůj a můj život na hliněných nohách, anebo na pevném základě v Ježíši Kristu? Co říká dál Daniel ve výkladu snu? **Že jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou, znamená, že se bude lidské pokolení mísit, avšak nepřilnou k sobě navzájem, jako se nesmísí železo s hlínou.** Nelze připojit k sobě křesťanskou víru a jiné náboženství. Bůh předtím naopak varuje. A jako se nesmísí železo s hlínou, tak nelze sloužit Bohu i světu. Pokud jsi dal svůj život Kristu, pak tvůj život stojí na pevném základě. Pokud se ale míšíš se světem, pokud se nedáš Pánu celý, pak se i tvá víra rozpadne a rozdrolí. Proto dej se celý Pánu.

Povšimněme si, prosím, bratři a sestry, jak celý ten popis snu a jeho výklad končí. To je totiž to nejdůležitější a pro nás povzbudivé. **Viděl jsi, králi, jak se bez zásahu rukou utrhł kámen a udeřil do železných a hliněných nohou sochy a rozdrtil je, a rázem bylo rozdrceno železo, hlína, měď, stříbro i zlato, a byly jako plevy na mlatě v letní době. Odnesl je vítr a nezbylo po nich ani stopy. A ten kámen, který do sochy udeřil, se stal obrovskou skálou a zaplnil celou zemi.** Daniel tato slova vykládá zcela jasně: **Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno navěky, a to království nebude předáno jinému lidu. Rozdrť a učiní konec všem těm královstvím, avšak samo zůstane navěky, neboť jsi viděl, že se utrhł ze skály kámen bez zásahu rukou a rozdrtil železo, měď, hlínu, stříbro i zlato. Veliký Bůh dal králi poznat, co se v budoucnu stane. Sen je pravdivý a výklad spolehlivý.“**

Bratři a sestry, kámen utržený bez zásahu rukou znamená, že to není dílo lidské. Ale Boží. Bůh je ten, který učiní konec všemu lidskému zřízení. Zničí všechna lidská království a v Pánu Ježíši nastolí království Boží, nezničitelné. Ačkoliv se může zdát, že vláda temna způsobená lidskou zlovůlí má navrch a vždy to tak bude a nikdy jinak, tak právě příklad z Daniele, že všechny říše se rozpadly a přitom stačil kámen ničící sochu, to už ukazuje na Krista. On je ten kámen úhelný. Ten, jehož království již prosakuje, přichází do našich životů. Jeho království zůstává navždy. A i když i dnes mocnosti hrozí a vyhrožují, Pán má moc tomu všemu učinit přítrž. Jen Mu důvěřujeme a dovolme mu, ať vládne v našich životech. Protože pokud On bude skutečně v našich životech vládnout, pak to ve svých životech budeme zakoušet, protože On přece řekl: **„To jsem vám pověděl, abyste našli ve mně pokoj. Ve světě máte soužení. Ale vzchopte se, já jsem přemohl svět.“** Amen modlitba píseň 188

Slovo poslání: Hledejte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. Nedělejte si tedy starost o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost vlastního trápení. (Matouš 6, 33-34)

Požehnání: Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého a vede tě do života věčného. Amen.

Píseň 412